

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

EGYHÁZ, GYÜLEKEZET, KÖZÖSSÉG

Nem kétséges, hogy Zsinatunk nem azért hozta meg az egyháztagsági nyilatkozatra vonatkozó két határozatát, mintha azoknak is ugyanazt a sorsot szánta volna, amely sorsban lett része egészen a legutóbbi zsinati ülészig az 1933. évi I. egyh. tc. 29. §-a 4. pontjának. Egyéb és még magasabb szempontokról nem is szólva, maga az *impedimentum publicae honestatis* szól ellene annak, hogy feltegyük egyházunk legfőbb törvényhozó testületéről ugyanannak a hibának másodsor való elkövetését, amelyet egyszer már jóhiszeműségéből elkövetett: hogy nem vigyáz arra, vajjon a saját életfontosságú határozatai végrehajthatnak-e, sőt hallgatólagosan engedi magát befolyásoltatni az „időszerűtlenség” szempontja által s ekként kiállítja önmagáról a bizonyítványt, hogy egy egészen kardinális kérdésben nem eléggé körültekintően rendelkezett.

Amennyire azonban ezt nem szabad feltennünk Zsinatunkról, éppoly kevésbé szabad feltennünk ugyancsak az egyháztagság kérdésében egy másikfajta helytelen magatartást és tendenciát sem.

Senki se gondolja nevezetesen, hogy a Zsinatnak ez a két határozata valami olyasfélért jelent, mint hogyha itt most nagyhirtelen *papírforma* szerint lehetne és kellene elintézni az egyháztagság sorsdöntő kérdését és pótolni évtizedek, sőt emberöltők súlyos mulasztásait.

Az egyháztagsági nyilatkozat aláírása valami olyanféle elindulás, mint a különböző pénzügyintézeteknél és üzleti vállalatoknál a forintnyitó mérleg. Lezár egy zűrzavaros, áttekinthetetlen „szungszerű” korszakot, a tömegegyházi taginflációt, és számbaveszi a reális hívő erőket, amelyekre támaszkodva feladatait megoldhatja. *De az ilyen nyilatkozat még nem beszélhet igazi eredményekről.* Azok majd csak egy bizonyos gazdálkodási, sáfárkodási időszak végén fognak kiderülni. Az egyháztagsági nyilatkozat aláírása és aláírása az annak értelmét és következményeit öntudatosan vállalók részéről egy régtől fogva esedékes *kezdet* lesz — Kálvin is ezzel kezdte Genfben —, nem pedig egy öncélú és önértékű *teljesítmény*, amelynek megtörténte után nyugodtan lehetne a fülünkre feküdni. Maga ka zsinati határozatok is nagyon világosan kifejezik, hogy itt az egyháztagság rendezésének csak a kezdeteiről van szó.

Ha arra a kérdésre kell megfelelnem, *melyik a nagyobbik rossz*: az-é, hogy a lelkipásztor és presbitériuma akár kényelemszeretettől, akár tiszteletreméltó, bár téves elvi gyakorlati aggályokból nem veti bele magát teljes odaadással a két zsinati határozat becsületes végrehajtásába — vagy pedig az-é, hogy a lelkipásztor és presbitériuma ki akarja vágni a rezet s különféle többé-kevésbé tiszteletreméltó fogásokkal egy izromban „elintézi” a nyilatkozat aláírásának egész kérdését: *jöltétlenül az utóbbit kell a nagyobbik rossznak mondanom.*

Mai helyzetünkben az a tragikus, hogy egyszerre kell tartanunk mind a kétféle veszedelemtől. De viszont az az ígéretes, hogy orvossága is egyféle van mind a kettőnek: *meglátni az egyházban a gyülekezetet, az élő Úr Jézus Krisztus élő közösségét és minden imádsággal és szolgálattal ennek kialakítására törekedni.*

A gyülekezet maga az egyház ügy, amint a hely és az idő konkrét valóságában jelentkezik. A külföldi és magyar puritánus mozgalom — minálunk különösen a nagyszerű Martonfalvi György debreceni kollégiumi tanáré — a történelmi érdem,

hogy erre már három századdal ezelőtt máig aktuális fejtegetésekkel rámutatott. Már ők dönthetetlen érvekkel kifejtették, hogy a tömegegyház nem egyház, hogy egyháznak *in concreto* csak a választottaknak és elhívottaknak azt a gyülekezetét nevezhetjük, amely egy helyben egyszerre össze tud gyűlni, egyszerre hallgathatja az igét, egyszerre tud élni az úri szent vacsorával és egyszerre gyakorolhatja az üdvösséges egyházfegyelmet s a szeretet munkáit. Martonfalvi ez elvi alapon oly érvekkel küzd 1660—70 körül a debreceni (akkor pedig még legfeljebb 10,000 főnyi) tömegegyháznak igazi élő gyülekezetekre osztásáért, amely érvek még ma, közel 300 év múltán sem veszítették el (sőt megsokszorozták) aktualitásukat és sokak számára éppen Debrecenben is újszerű és megütöztető voltak.

Az egyháztagság hitvalló formában való megfogalmazása éppen azt a célt szolgálja, hogy az egyházat a gyülekezet újszövetségi alapozású valóságában állítsuk elő *s e tekintetben menjünk túl magán Kálvinon is*, akinél az egyház gyülekezet-szerűsége sok minden oknál fogva, de főképp a theokratikus háttér miatt még nem domborul ki egészen világosan.

Ennek az útja és módszere viszont nem lehet más, mint az, hogy a mai tömegegyházak életében (ahol a tömegegyházi jelleg nem a nagy szám, hanem a gyülekezetszerűség hiánya adja), élő *közösségeknek* kell alakulniok az élő Jézus Krisztus körül, amelyek azt a munkát végzik a tömegegyház nagy testében, amit az emberi testben a szív: az egyik pillanatban összezárkóznak és magukhoz vonják a test legértékesebb életnedvét, de a másik pillanatban már megtisztítva és fölerősítve lökik azt vissza az egész test szolgálatára.

Ily élő közösségek alakításának már nem is egyféle módszere, sőt hagyománya és típusa van egyházunkban a legutóbbi egy-két emberöltő óta. Egyházunk mindegyiknek sokat köszön, legtöbbet mindenesetre a Bethániának, illetőleg a CE-szövetségeknek. Súlyos tévedés volna egyházunk felelősei részéről, ha akár ennek, akár más mozgalmi, szövetségi, társasági, közösségi típusnak a segítségét egy vagy más egyoldalúságokra és félszűkekre tekintettel, az ezeknél sokkal nagyobb áldásokról megfeledkezve, *ki akarnák kapcsolni az igazi gyülekezetet, tehát a konkrét újszövetségi alapozású hitvalló egyház kialakításának most előttünk álló óriási történelmi feladványából.*

Hitem és reményem szerint ennek még a kísérlete, sőt a kísértése sem fog felmerülni akkor, hogyha viszont a szóbanforgó mozgalmak állandóan és öntudatosan meg fognak tudni küzdeni az öncélúság kísértésével s nem fognak helyt adni maguk között pl. az olyan „Sonderlehre”-nek, amely szerint az „egyház”-ban külön zárt közösségeket kell alakítani, charismatikus és monarchikus vezetés alatt, mert az „egyház” világ végéig a Kainok és az Ábelek vegyes társasága fog maradni, tiszta keresztyéni közösség csak az egyházon belüli zárt közösségekben érhető el, amelyekben a charismatikus és monarchikus fejelem folytán már nincs is egyén, csak közösség van.

Felettébb sajnálatos volna, hogyha ezt a tiszteletreméltó, de szerintünk a Kijelentésből nem igazolható Sonderlehre-t *en bloc* magáévá tenné az a nagyon sok áldással munkálkodó egyesület és mozgalom, amelynek ébresztő munkájáért tiszántúli evangélizációnk máris őszintén le van kötelezve, de amelynek köréből ezt a különleges felfogást már nem egyszer hallottuk — és legutóbb igen éles megfogalmazásban hallottuk — felmerülni.

A mi szerény felfogásunk szerint — és mi sem a Szentírásból, sem a református teológiából nem tanultunk mást — az egyház megújulásának útja és módszere igenis lehet, sőt kell, hogy legyen az egyházban (a tömeggyházban) zárt közösségek alakítása (ámbar csak a szív zártsága értelmében!). De az egyház megújulásának célja szerintünk nem lehet más, mint az, hogy maga az egyház váljék a maga konkrét helyi és idői megjelenésében ilyen zárt közösséggé, amelyet elsősorban a hitvallás és az úrasztali fejelem tesz azzá, de amelynek zártsága megint csak nem öncél, hanem az életnedvi missziói kilökését, a választottak seregének emberi részről való szaporítását és megteljesítését szolgálja. Ez az, amit úgy szeretek kifejezni, hogy csak az igazán hitvalló egyház az igazi missziói egyház is, mert csak az a szív tud jól dolgozni kifelé, amelyik jól — szív befelé.

Egyház, gyülekezet, közösség: egy feladat három ága, s ha elrontjuk, egy tragédia három felvonása.*

Révész Imre.

* Érdemes egyébként a három elnevezésben magán is elmélkedni. Az egyház = ekklesia, a kihívottak = elhívottak társasága, a gyülekezet = congregatio az összegyűjtöttek nyája (grex), a közösség = communio (közösség) az egymással mindenüket megosztó testvérek kapcsolódása. Egyházzá az Atya hív ki, kiválasztása alapján; a gyülekezetben a Főpásztor, királyi tulajdonjoga alapján; a közösségben a Szentlélek tanít és segít egymással minden „készséggel és örömmel” megosztani azon az alapon „hogy minden egyes hívő, mint tag, az Úr Jézus Krisztusnak, minden Ő javainak és ajándékainak osztályrészesé”. (H. K. 55.) A Szentháromság egy Isten egy népe, nyája és családja!

„Ha ti elhallgattok, a kövek fognak kiáltani!” (V. ö. Lukács ev. 19:40.)

Thomas Albert az új emberről

Ez a nagy francia szocialista vezér (1878—1932), Jaurès munkatársa, a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója, volt miniszter, akkor mondotta az alábbi nevezetes szavakat, amikor a szövetkezeti mozgalom világhírű megalapítóját és legnagyobb tudósát, a francia református Gide Károlyt (1847—1932) üdvözölte 80-ik születésnapja alkalmából, 1927-ben:

„Kétségtelen, hogy a gazdasági és társadalmi környezet feltételei és átalakulásai hatással vannak az emberre, az ember létének feltételeire és erkölcsi haladásának ütemére. Támogatni kell minden olyan intézményt, amely testvéri szellemet lehell, vagy amely egy kis jólétet, egy kis jobb közegészséget igyekszik teremteni. Ámde azok, akik azt mondják, hogy „ha az intézmények igazak lesznek, akkor igazak lesznek az emberek is”, nem okosan és nem gyümölcsözően beszélnek. Az intézmények csak akkor lesznek igazak,

hogya igazak lesznek maguk az emberek, akik az intézményeket csinálják. Új embereket kell formálni — ez az a legfontosabb tanítás, ez az a talán legdrágább kinyilatkoztatás, amelyet Ön ránk hagyott. Ha azt akarjuk, hogy a huszadik század más legyen, mint a megelőző századok egyhangú folytatása, akkor — mondotta Ön — minél inkább a saját tevékenységünkkel mi magunk felé kell fordulnunk. Nevelni, nevelni, társadalmilag és erkölcsileg — amely kettő egy! — ezt látta ki Ön a mi közvetlen feladatunkká. És miközben ezt tette, a Krisztus szavára emlékeztetett bennünket: „Az Istennek országa tibenetek van.”

Gide nem volt marxista, Thomas pedig az volt. De Thomas éppúgy nem vonakodott a marxizmust — mint látjuk — egy evangéliumi gondolattal korrigálni, ahogyan Gide is felismerte keresztényen alapon a szocializmus hatalmas igazait.

IRODALOM

Orvosi és Egészségügyi Címtár elnevezés alatt a Képes Figyelő kiadásában hasznos szakkönyv hagyta el a közelmúlt napokban a sajtót. Három részben és 272 oldalon közli az ország orvosainak és egészségügyi intézményeinek adatait, ismerteti a magyar fürdőket, üdülőhelyeket és gyógyforrásokat és az új gyógyszerkészítményekről tart rövid beszámolót.

A gyakorlatilag könnyen kezelhető munka hézagot pótol és méltán tarthat számot az orvostársadalom, kórházak, klinikák és egyéb egészségügyi intézmények, valamint a gyógyszer- és egészségügyi ipar érdeklődésére. Kapható és megrendelhető a Képes Figyelő kiadóhivatalában Budapest., VII., Rákóczi-út 54. II. em. Telefon: 223-423, 223-424.

HALOTTAINK

Vásárhelyi Jánosné Csiki Anna, erdélyi református püspökünk hitvese, Istennek és a nagyon sok keresztet hordozó erdélyi Sionnak, különösképpen pedig az erdélyi nőszövetségi munkának szentelt áldott élet után, életének 53., boldog házasság-életének 35. esztendejében, törekény testben nagy engedelmisséggel hordozott hosszú és súlyos szenvedés után hazatért Urához. Férjének, gyermekeinek, unokáinak és egész lelki családjának teljes szívből kívánjuk a megigértetett vigasztalást onnan felülről, a boldog feltámadás reménysége alatt.

HÍREK

A püspök fogadó napjai és órái: kedden, szerdán, esütörtökön és pénteken d. e. fél 9—12-ig.

Vasárnapi iskolai vezetőképző konferenciát rendezett Mezőtúron a Magyarországi Református Vasárnapi Iskolai Szövetség és a mezőtúri református Egyház 1947 szeptember 23—24. napjain. Előadók voltak: Dr. Ecsedy Aladár esperes, Marjay Károly, Nagy Gyula, Madarász Lajos lelkipásztorok, Kiss István vallásnár, Szőke Mihály, Széchenyi Endre vallás-oktató-lelkészek, Tariska Zoltán e. m. missziói lelkész, Újhelyi Mihály református igazgató-tanító, Tódor András református diakónus. Az előadásokhoz hozzászólások hangzottak el s a konferencia résztvevői nagy lelki áldással megtelve kezdték meg a munkát.

Valláspedagógiai konferencia Hajdúszoboszlón. A Tiszántúli Egyházkerület vallásoktatói ezidén november 1—2-án tartják valláspedagógiai konferenciáikat Hajdúszoboszlón. A konferencián megbeszéljük az új tanterv, tankönyvek és vezérkönyvek, továbbá az iskolai vallásos egyesületek, a confirmációi előkészítés, az énektanítás, valamint az ifjúság lélektani és módszertani nevelői eljárásainak időszaki kérdéseit. A konferencia résztvevőinek Hajdúszoboszló református hívei adnának ingyenes szállást. A konferenciára legkésőbb október 20-ig Dr. Kiss Tihamér egyházkerületi v. o. előadónál, lehet jelentkezni, a református Kollégiumban.

A Szatmári Népfőiskolába (Tyukod) jelentkezni lehet a népfőiskola címen. Jelentkezhetik minden 17. életévét be-

töltött népfőiskolába vágyó földműves vagy iparos ifjú 1947 nov. 10-ig. Jelentkezéseket elfogadunk nemcsak a szatmári egyházmegyéből, hanem bármely más egyházmegyéből, illetve vármegyéből. A népfőiskola keretén belül ifjúsági vezetőképző tanfolyam is lesz. Tandíj nincs, ellátási díjba a liszt- és zsiradagot kérjük és havi 30 forintot. Szegénység esetén az iskola kedvezményt vagy mentességet ad. Az iskola megnyitásának pontos idejét későbbi időpontban közöljük.

Konferenciák, gyülekezeti ifjúsági napok a szatmári református egyházmegyében az elmúlt nyári hónapokban. Rozsályban gyülekezeti és ifjúsági nap volt június 29-én, ahol a szomszédos falvakból, különösen Méhtelekről, sokan jöttek. Szolgált G. Szabó Szabolcs és Mester Ferenc.

Aug. 17—24-ig körzeti nőszövetségi napok voltak a szatmári egyházmegyében. Az egyházmegye valamennyi gyülekezete 6 körzetre osztva résztvett ezeken a napokon. Szamoskér, Szamosaljai, Tyukod, Rozsály, Köles, Kőmörő voltak a körzetek központjai. Dr. Makkai Sándorné a nőszövetségi munkáról, Dr. Makkai Sándor az egyházreformról és egyháztagságról tartott előadást.

Kölesében aug. 24-én körzeti ifjúsági nap volt, ahol az Erdőhát és Tiszahát gyülekezeteiből gyűltek össze szép számmal ifjaink. Szolgáltak: D. Dr. Illyés Endre, Dr. Bartha Tibor, G. Szabó Szabolcs, Gesztelyi Nagy Béláné, Kocsis Kálmán, Rácz Lajosné.

Szept. 5, 6, 7. napjain folyt le Csengerben a szatmári egyházmegye tizenkettedik ifjúsági táborozása. A konferencia középpontjában a megtérés és tiszta élet gondolata állott. Szolgáltak: Tamás Ferenc e. ker. missziói lelkész, Török József esperes, D. Dr. Illyés Endre lelkész-képző-intézet tanár, Kiss Antal Jenő konventi ifjúsági lelkész, Sipos Károly, Dr. Bartha Tibor, Pótor Sámuel, G. Szabó Szabolcs lelkipásztorok, Tisza Imre diakónus, Dr. Simon Boldizsár tisztviselő, Petrikás Árpád theologus. Leányok és asszonyok konferenciáján: Irlanda Sára e. ker. leánytitkárnő, Csiha Margit tanítónő, Kocsis Jánosné lelkész.

Porsalmán és Kőmörőben körzeti konferencia volt az ORLE és az ORPSZ közreműködésével szept. 8, 9, 10, illetve szept. 12, 13, 14. napjain. Az első két napi lelkészi konferencián mintegy 30 lelkipásztor gyűlt össze mindkét körzeti helyen igetannulmányozásra és a lelkipásztori egyházi élet megújulása kérdésének megbeszélésére. (Bűneink ismerete, megtérésünk problémája stb.) A harmadik nap lelkipásztorok, tanítók, presbiterek közös konferenciáján mindkét körzeti központban több mint kétszáz presbiter jött össze, amikor is az egyház, egyháztagság kérdése, iskoláink jövője volt a gyümölcsöző megbeszélések tárgya. A konferencián az ORLE és ORPSZ kiküldötteken kívül az egyházmegye lelkipásztorai, tanítói, presbiteri közül többen szolgáltak.

Négynapos evangelizáció volt Szamosangyalosban. Szolgáltak: Kiss Antal Jenő, Nemes Imre, Pótor Sámuel lelkipásztorok, Nagy Ferenc theologus.

A Szeretetszövetség naptára az 1948. évre már kiszedve várja a sokszorosítást, az idei 4 ív helyett 6 ív terjedelemben. November hóban a szétküldés megtörténik. Ára 2 forint, melyből 20% az elárúsító részére visszatérhető. Ha más rendelkezést nem kapunk, minden lelkipásztori hivatal részére annyi példányt küldünk, amennyi ott az 1947. évi naptárból elkelt. A példányszámra vonatkozó esetleges változtatásról október 20-ig kérünk szíves értesítést. (Bp., Stefánia-u. 29.)

Az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat 1947 november 4-én d. e. 11 órakor Budapesten, Ráday-u. 28. a Kálvin-teremben tartja az évi közgyűlést és választmányi gyűlést.

Az ORLE november 4-én tartja az évi rendes közgyűlést a Protestáns Napok idején a Kálvin-teremben d. e. 9-től, november 3-án pedig d. u. 4 órakor választmányi gyűlést tart.

Szeretetadományok. Az egyházkerületi segélyelosztó bizottság a legutóbb érkezett szeretetadományok fejében használt ruha és használt cipőket osztott ki az egyházmegyéék részére, elsősorban a hadifogságból hazatért lelkészek és egyházi munkások számára. Az elszállítás most van folyamatban.

A Kollégium ifjúsága megkezdte a szupplikálást. Az első szupplikáló csoportok Lapunk előző számában közölt terv szerint kimentek, a kijelölt falvakban szíves fogadtatásra találtak, előadást tartottak, szeretetadományokat gyűjtöttek igen szép eredménnyel.

Tapasztalataik alapján néhány kérést terjesztenek a gyülekezetekhez. A gyűjtéshez okvetlenül szükség van fuvarra. Kéri a Kollégium az ezután sorra kerülő gyülekezetek lelkipásztorait, hogy a közölt terv szerint, mindig az előadás másnapját véve számításba gyűjtés céljából, szíveskedjenek fuvart biztosítani a gyűjtőcsoportok részére olyan számban, ahogyan azt a község nagysága szükségessé teszi. A kiküldött mintegy 8 tagú csoport akár négy felé is indulhat egy-egy szekérrel begyűjteni az adományokat, hogy rövid idő alatt elvégezze feladatát, s továbbmehessen a következő községbe. Legutoljára mindig a csoport legnagyobb gyülekezte marad, ahol aztán szükség esetén megtoldhatják az időt valamivel.

Kéri arra is a Kollégium a lelkipásztor urakat, hogy előző vasárnap hirdessék meg a templomi istentiszteleten, bibliakörökben és más összejöveteleken, esetleg az iskolában is a szupplikálást, s kérjék fel a lakosságot, hogy a szegénydiákoknak szánt adományát készítse elő, s ha a diákok jelentkezésekor éppen nincs is otthon a gazda, az adományt készen találja a szupplikánsokat.

Több gyülekezetből érkeztek be a Kollégiumba olyan megjegyzések, hogy miért maradt ki a szupplikálásból ez vagy az az egyház, mikor ott is szívesen fogadnak a diákokat. Közöljük, hogy az útiterv összeállítására a teherautóval történő kiszállításokra vonatkozik. Nagyobb és közelebb eső helységekre vonattal fognak kiszállani — mindig előzetes értesítés után — más csoportok. Persze az egyházkerület minden községét az ősz folyamán szinte lehetetlen végigjárni, így ha egyes községek kimaradnak az idén, jövőre sorra kerülnek, ha tavasszal alkalmas lesz erre az idő, tavasz folyamán. Ahova nem jutnak el a diákok, s megvan az adakozó kedv, a karácsonyi legáció alkalmával vagy attól függetlenül is beküldhetik a gyülekezetek adományukat a nagy cél érdekében.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A Tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

865—1947. szám.

TÁRGY: Iskolai 48-as bizottság munkaterve és negyedévi jelentése az elvégzett munkákról.

HATÁRIDŐ: szeptember 30,
december 15,
március 30.

KÖRLEVÉL

a közép-, középfokú és általános iskolák igazgatóihoz és az iskolaszéki elnök urakhoz.

A debreceni tankerületi főigazgató úr a közvetlen rendelkezése alatt álló közép- és középfokú iskolák igazgatójához 1089/5—1947. sz. a. következő rendeletet adta ki:

„A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr folyó évi március hó 15-én kelt 45,539—1947. VKM. sz. rendeletével (megjelent a Köznevelés 1947. évi március 15-i 6. számában a 39. és 40. oldalon) részletesen intézkedett az 1848—49-es szabadságharc 100 éves évfordulójának minden iskolában méltó módon való megünneplésére.

A vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet értelmében:

1. Minden iskola és minden osztály köteles megalakítani az iskolai 48-as bizottságot.

2. Minden iskolai 48-as bizottság köteles 1948 március hó 15-ig elvégzendő munkákról pontos és részletes munkatervet kidolgozni és elkészíteni.

3. Minden iskola vegye fel a kapcsolatot az Országos 48-as Bizottsággal (Budapest, Teleki Pál-u. 17).

Sajnálattal kell megállapítanom, hogy egy-két iskola ezen kötelességét elmulasztotta. *Felhívom igazgató urat, hogy amennyiben a kidolgozott munkatervet még nem terjesztette fel, haladéktalanul, de legkésőbb folyó évi szeptember hó 30-ig hivatalomhoz terjessze fel.*

Az iskolák között verseny indult meg. Az elvégzett és még elvégzendő munkák eredményeinek elbírálására és megállapítására (hivatalomban bírálóbizottságot szerveztem). A bírálóbizottság a beküldött negyedévi jelentések alapján eldönti, hogy melyik a tankerület három legjobb munkát végző iskolája. A miniszter által kijelölt bírálóbizottság dönti el, hogy melyik iskola lesz az országos 48-as verseny győztese.

Felhívom igazgató urat, hogy a nyári időben (június, július, augusztus hónapban) elvégzett munkákról az első negyedévi jelentését haladéktalanul, de legkésőbb folyó évi szeptember hó 30-ig hivatalomhoz terjessze fel.

A negyedévi jelentések feltétlenül foglaltak magukban:

1. Az iskolai 48-as bizottság részt vett-e az Országos 48-as bizottság valamelyik nyári munkájában (pl. Duna—Tisza-csatorna építési munkájában) s ha igen, hány tanuló?

2. Résztvett-e a vármegyei, járási 48-as bizottság valamelyik nagyobb munkájában (pl. útépités, hídhelyreállítás, faültetés, gyümölcsfa-telepítés stb.)? Hány tanuló?

3. Az iskolai 48-as bizottság más helyi bizottsággal együtt végzett-e valamilyen munkát (pl. tanoncotthon vagy népi kollégium létesítése, faültetés stb.). Hány tanuló?

4. Az iskolai 48-as bizottság saját maga vállalt-e egy vagy több az iskolával kapcsolatos vagy azonkívüli feladatot (pl. egy tanterem rendbehozása, könyvtár-rendeztetés, faültetés, udvarrendeztetés stb.). Az iskolán kívül (pl. népkönyvtár felállítás, a környék 48-as emlékeinek a helyi múzeum vagy a Nemzeti Múzeum céljaira történő összegyűjtése), hány tanuló?

5. Más egyéb sajátos vagy rendkívüli munkát végzett-e az iskolai 48-as bizottság hol és mit, egyénileg hány tanuló?

6. Mennyi az iskola tanulóinak létszáma?

7. *A második negyedévi jelentést (szeptember, október, november hónapról) december hó 15-ig, a harmadik negyedévi jelentést (december, január, február és március hónapban) végzett munkáról március hó 30-ig, tekintetbe véve még az alábbiakat, haladéktalanul hivatalomhoz terjessze fel.*

Az 1947—48. iskolai év folyamán a tantesület az iskolai 48-as bizottság és a tanulóifjúság részéről komolyabb odaadó, lelkiismeretes munkát várok. A miniszteri rendelet pontosan előírja, hogyan történjék a 48-as ünnepekre való lelki előkészítés.

a) 1848—49. szellemének és történelmének megismerése céljából a Szabad beszélgetések óráiból havi egy órát a 48-as mozgalom megbeszélésére kell felhasználni.

b) Az iskolai magyar dolgozatok közül legalább egynek a tárgya a 48-as kérdésekkel foglalkozzék.

c) Az irodalmi, történelmi és társadalomtudományi önképzőkori munkaközösségek szintén elsősorban 48-as problémákat tárgyaljanak.

d) Vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a folyó tanévben 48-as irodalmi, történelmi és társadalomtudományi pályatételeket fog kitűzni. Minden önképzőkör a két legjobb pályaművet hozzám felterjeszti. Hivatalom bíráló bizottságai által győztesnek ítélt művek vesznek részt az országos döntésben.

Felhívom igazgató urat, hogy mindjárt az első módszeres értekezleten a tantesület mindezeket a kérdéseket és tennivalókat részletesen tárgyalja meg, hogy alapos előkészítés után 48 szelleméhez méltó módon készüljünk a 100 éves évforduló megünneplésére.

Felhívom az igazgató, iskolaszéki elnök urakat, hogy a fenti tárgyra vonatkozó munkatervüket és negyedévi jelentéseiket közvetlenül az illetékes tankerületi főigazgatói hivatalhoz szíveskedjenek beterjeszteni.

2496—1947. szám.

TÁRGY: 1948 tavaszi kiállítás és kulturális hét rendezése.

Az általános, közép- és középfokú iskolák igazgatóságaihoz és tantesületeihez.

„A magyar művelődéspolitikai eddig elért eredményeiről és a hároméves terv jövőben megvalósítani kívánt céljairól a vallás- és közoktatásügyi minisztérium az 1948. év tavaszán kiállítást és a kiállítással kapcsolatosan kulturális hetet rendez. (120.094—1947. IV. ü. o. sz.) E kiállításon az iskolák munkáját fényképek, képek, grafikonok, diagramok, kartogramok és szemléltető eszközök fogják ismertetni.

A kiállítás megnyitásával egyidejűleg kulturális hét rendezését vette tervbe a

miniszter úr operai és egyéb színházi előadásokkal, hangversenyekkel, képzőművészeti kiállításokkal, valamint múzeumok megtekintésével.

Mindezek az előadások és kiállítások vidéki látogató csoportok számára ingyenesek lennének.

Felhívom egyházkerületünk általános, közép- és középfokú iskoláink igazgató-ságait és tantestületeit hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által az 1948. év tavaszára tervezett művelődési kiállításra és kulturális hétre kiállítási anyaggal készüljenek s annak sikerét a kiállításon és a kulturális héten való részvételükkel is mozdítsák elő.

2902—1947. szám.

TÁRGY: Népi kollégiumi hallgatók utólagos középiskolai felvétele.

A közép-, középfokú és szakiskolák igazgatóságaihoz.

A népi kollégiumok egyes középiskolai tanulói anyagi és egyéb rajtuk kívül álló nehézségek folytán csak az iskolai beiratások határideje után, elkésve nyertek kollégiumi felvételt. A népi származású ifjúság tanulmányainak biztosítása érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr aziránt keresett meg, hogy a szóbanforgó kollégiumi hallgatók utólagos középiskolai felvételét, illetve beiratását lehetővé tegyem.

A vallás és közoktatásügyi miniszter úr 132,580—1947. III. sz. a. kelt leirata alapján felhívom közép- középfokú és szakiskoláink igazgató-ságait, hogy a népi kollégiumok egyes utólag jelentkező tanulóit — amennyiben a késedelmet a népi kollégium igazgatósága megfelelően igazolja — legkésőbb f. év október hó 15-ig, illetve a Rendtartás 13. § 1. pontban meghatározott ideig, a létszám engedte kereten felül is vegyék fel, illetőleg írják be. Az utólag beiratkozók az eddig elvégzett anyagból méltányos határidőn belül beszámolni kötelesek.

2968—1947. szám.

TÁRGY: Kápláni kongrua folyósítása.

A lelkipásztor és segédlelkész urakhoz.

Az Egyetemes Konvent elnökségétől vett értesítés alapján közlöm, hogy a segédlelkészek a segédlelkészi kongruát október 1-től havonta két részletben kapják meg. A 6050—1947. G. F. számú rendelet értelmében az 5%-os OTBA-betegség-lyezési járulékot 1947 augusztus 1-től teljes egészében a munkáltató közület tartozik fizetni.

Tekintettel arra, hogy az Egyetemes Konvent az OTBA-járulékok megfizetésére fedezettel nem rendelkezik, a járulékot az egyházközségek, mint munkáltatók kötelesek megtéríteni. Az 1947 október 1—15-ig terjedő időre szolgáló illetményekből a Konvent levonja az augusztusi 5% OTBA-járulékot, a második félhavi illetményből a szeptemberi 5% OTBA-járulékot. Novemberben az első félhónapban az októberi járulékot s a második félhónapban a novemberi járulékot vonja le a Konvent. A levont összeget a Konventi Hivatal feltünteti a fizetési utalvány szelvényén s ezt az egyházközségek, mint munkáltatók, kötelesek a segédlelkésznek megtéríteni.

2991—1947. szám.

TÁRGY: Tanulóifjúság részvétele a Vöröskereszt országos gyűjtésében.

Valamennyi iskola igazgatóságához.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium 142,107—1947. III./1. ü. o. szám alatt arról értesített, hogy a belügyminiszter úr 325,297/IV. 2—1947. szám alatt 1947. évi október hónapjára országos vöröskeresztes gyűjtést engedélyezett.

A vallás és közoktatásügyi miniszter úr engedélyt adott arra, hogy az iskolák tanulói az országos gyűjtésben tevékenyen részt vehessenek.

3008—1947. szám.

TÁRGY: Érettségi bizonyítványok kiállítása.

A gimnáziumok igazgatóságaihoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a gimnáziumi érettségi bizonyítvány kiállításáról 7000—1947. VKM. szám alatt rendeletet adott ki. (Megjelent a Magyar Közlöny 1947 szeptember 11-i 205. számában.)

Felhívom gimnáziumaink és leánygimnáziumaink igazgató-ságait, hogy a miniszter úr rendeletéhez alkalmazkodjanak.

3035—1947. szám.

TÁRGY: Diákkaptárszövetség iskolaboltjai tanszerárusításának betöltése.

Valamennyi iskola igazgatóságához.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kifogásolta, hogy a Diákkaptárak tanszerárusítással is foglalkoznak. A kereskedelem és szövetkezetiügyi miniszter úrnak a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz intézett átirata szerint a Diákkaptárak a kereskedelmet súlyosan megkárosítják akkor, amikor eredeti célkitűzésüktől eltávolodva, a gazdasági szempontból kevésbé értékes tárgyaknak (pl. rongy, papírhulladék stb.) begyűjtése és értékesítése helyett kereskedelmi ügyletekkel, pl. tanszer- és tankönyvárusítással foglalkoznak.

Felhívom az egyházi főhatóságom alá tartozó iskolákban működő Diákkaptárakat, hogy tankönyv- és tanszerárusítási tevékenységüket haladéktalanul szüntessék be.

Debrecen, 1947 október 11.

Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. sz. Püspöki Hivatal) beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 50 fillér, mely a Debreceni Protestáns Lap D. 503,237. számú csekk számláján küldendő be.

Bakonszeg (Bihar vm.) református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet 21 napi határidővel lemondás folytán megüresedett III. számú tanítónői állásra.

Helyi javadalom: lakás természetben, 10% készpénz. Köteleesség törvény szerint.

A debreceni református leánygimnáziumban lemondás folytán megüresedett **vallás tanári** tanszékre pályázatot hirdet a fenntartótestület. Határidő — a megjelenéstől 15 nap. Debrecen, Kossuth-u. 35.

Hajdúbagosa iskolaszéke pályázatot hirdet 21 napos határidővel 36 értékesítéses **kántortanítói** állásra.

A karcagi ref. gimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet gimnáziumi **vallás tanári** állásra. Pályázhatnak református vallású lelkészek vallás tanári képesítéssel, vagy teológiai doktorátussal, vagy középisk. tanári oklevéllel. Az állás állománysegélyes. Pályázati határidő 15 nap.

Kunhegyes református egyházközsége miniszteri jóváhagyástól feltételezetten pályázatot hirdet általános iskolájánál egy **tanári**, két **tanítói**, egy **tanítónői** állásra. Fizetés, köteleesség törvényszerű. Férfitanítók kántorhelyettesítésre kötelesek. Református vallásúak pályázhatnak. Határidő 15 nap.

Mérk református általános iskola IV. (kántorhelyettes) férfi, V. női állására jóváhagyástól feltételezetten pályázatot hirdet 21 napos határidővel. Fizetés törvényes, köteleesség az egyházi rendtartás szerint.

A nagykállói református iskolaszék pályázatot hirdet VII. sz. **tanítói** állásra. Fizetése törvényes. Szabályszerűen felszerelt kérvények 21 nap alatt adandók be a Református iskolaszék elnökénél Nagykállóban.

Nyírbogdány református egyházközség 14 napos határidővel lemondástól feltételezetten pályázatot hirdet III. sz. **tanítói** állására. Fizetés, köteleesség törvényszerű.

A nyíregyházi református egyház pályázatot hirdet 21 napi határidővel nyugdíjazás folytán megüresedett IV. sz. külterületi oldalskolájához kántori teendőkkel egybekötött **férfitanítói** állásra. Fizetés törvényes. Lakás nincs. Helyettes működik.

Nyírgyulaj református presbitériuma 21 napi határidővel pályázatot hirdet **tanítónői** állásra. Fizetés törvényszerű.

Nyírmada református iskolaszéke 21 napi határidővel pályázatot hirdet újonnan szervezett V. számú **férfitanítói** állásra. Fizetés, köteleesség törvényszerű.

A nyírkéresi református egyházközség nőtlen hadifogoly tanítója helyettesítésére ideiglenes helyettest keres. Pályázhatnak nők is. Cím: Nyírkéres, u. p. Baktatorántháza.

KÖZELESEN MEGJELENIK!

NYÁRY PÁL:

SZIVEMET HOZZÁD EMELEM!

Elmélkedések és fohások református keresztyének számára.

III. bővített kiadás.

Előjegyzhető: a

„Méliusz”

KÖNYVKERESKEDÉS közismert szaküzletében

DEBRECEN, PIAC-UTCA 26. SZ.